

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118334686
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6118334686.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: X.. X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX A. právne zastúpený Matoška & partners, s. r. o., IČO: 45376263, so sídlom Ševčenkova 18, 85 101 Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, IČO: 36 022 047, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, o zaplatenie 12.748,61 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9C/47/2018-215 zo dňa 28.05.2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 9C/47/2018-257 zo dňa 24.06.2020 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I., III. a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.08.2018 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil čl. 10 ods. 1 Ústavy SR, § 31 ods. 1 z. č. 138/1973 Zb., § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1 OZ, čl. 4 ods. 1 Ústavy SR. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že základnou spornou otázkou medzi stranami sporu, ktorú musel súd prvej inštancie riešiť bola otázka vlastníctva, teda či žalobca je alebo nie je spoluvlastníkom EKN parciel uvádzaných v žalobe, ktorú mal nadobudnúť kúpnymi zmluvami. Bolo potrebné riešiť aj otázku možného zoštátnenia koryt vodných tokov na základe Ústavy z roku 1960 a z. č. 138/1973 Zb. Citoval § 31 ods. 1 z. č. 138/1973 Zb., kde poukázal na to, že do vodného zákona pod pojem vodný tok boli zahrnuté aj korytá či už prirodzené, upravené alebo umelé. Vlastnícky to znamenalo, že ku dňu účinnosti zákona, teda k 01.04.1975 poštátnenie týchto pozemkov nastolilo to, že pozemky tvoriace prirodzené vodné toky, by nepatrila náhrada a v ostatných prípadoch patrí náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení. Potom by znamenalo, že predmetný pozemok tvorí koryto vodného toku, čo účastníci toto zhodne tvrdia. Potom prešlo do vlastníctva štátu koryto rieky najmenej k 01.04.1975. Poukázal na dôvodovú správu k z. č. 184/2002 Z.z. o vodách a otázke pozemkov tvoriacich koryto vodného toku. Pripustil, že je možné vybudovať nové vodné diela, ktoré môžu byť financované už aj z iných ako štátnych prostriedkov. Navrhovanou úpravou však neboli dotknuté doterajšie vlastnícke vzťahy k pozemkom koryt vodných tokov. Citoval § 39 ods. 1, 2 z. č. 184/2002 Z.z., ako aj § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že z citovaného ustanovenia vodného zákona plynie aj jednoznačný jav, že vodným tokom je nielen vodný prúd, ale aj koryto vodného toku. Poukázal aj na publikáciu Katastr a nemovitosti, 2. vydání, 2010, s. 240-246, z ktorého vyplýva záver, že vlastníctvo k pozemkom, ktoré tvoria koryto vodných tokov je riadené zásadou „Kudy teče, tudy znárodňuje“.

Vychádzajúc z takto uvedených citácií je zrejmé, že k zoštátneniu koryta rieky N. prechádzajúcej cez KNE parcely, teraz v spoluvlastníctve žalobcu došlo dňa 01.04.1975, ak nebolo už v tom čase zoštátnené, pričom pre pasivitu strán nie je možné určiť, či sa zoštátnenie týkalo celého pozemku alebo či došlo k zoštátneniu iba samotného koryta, čiže v tejto časti pozemku, po ktorej tečie vodný prúd. To by nastalo v prípade, ak by pozemky neboli vedené ako vodné plochy v katastri. Aktivita bola potrebná predovšetkým zo strany žalovaného, keďže žalobca svoje vlastnícke právo preukázal. Žalovaný tvrdil, že vlastníkom je on a že zápis v katastri nezodpovedá skutočnosti. K zásadnej zmene v chápaní koryta daného toku došlo v roku 2002. Vodným tokom sa chápe už iba vodný prúd, a teda vlastníctvo vodného prúdu, ktorý je nepochybne štátny, ale je oddelený od vlastníctva parcely, po ktorej vodný prúd tečie. Parcela môže, ale nemusí byť štátnym vlastníctvom. Od roku 2002 vzhľadom na to, že v katastri nehnuteľnosti boli tieto parcely zapísané na určité fyzické osoby, mohli aj právni nástupcovia byť dobromyseľní v tom, že im tieto patria. Tiež poukázal na to, že štát už mohol za vyše 30 rokov nejakým spôsobom celú záležitosť usporiadať. Dobromyseľnosť žalobcovi môže prináležať aj tým, že nadobudol nehnuteľnosti od osoby, ktorá bola zapísaná v katastri nehnuteľnosti. Pripustil však, že už zo zmluvy o postúpení pohľadávok je zrejmé, že žalobca vedel, že predmetné parcely sú parcelami, po ktorých tečie vodný tok, nemožno len na základe toho vylúčiť jeho dobromyseľnosť. Dospel k záveru, že nie je možné zlúčiť vlastníctvo toku a vlastníctvo pozemku, po ktorom voda tečie, a preto neskúmal ďalšie vlastnícke pomery do minulosti. Citoval rozhodnutie 5Cdo/8/2009 Najvyššieho súdu SR s tým, že užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou. Rozsah, ktorého plnenia, ak tento nie je stanovený predpisom je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorá je obvyklá v danom čase a mieste. Rovnako konštatoval, že výklad slova užívanie spočíva v tom, že sa užíva pozemok, kde keď je na ňom postavená stavba vo vlastníctve osoby odlišnej od vlastníka pozemku, (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 8Cdo/186/2018). Rovnako sa nemôže stotožniť súd prvej inštancie s obranou žalovaného, že žiadnym spôsobom neužíva pozemky, ktoré patria žalobcovi, tieto pozemky sú totiž užívané už len tým, že po nich tečie vodný prúd, ktorý je vo vlastníctve žalovaného. Z judikatúry vyplýva, že pri bezdôvodnom užívaní cudzej veci je pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia rozhodujúce určenie všeobecnej hodnoty nájmu. Táto veličina je skutkovou otázkou, ktorá súdom nemôže byť preskúmaná, pretože je to otázka odborná. Určenie výšky bezdôvodného obohatenia však je otázkou právnou a vzhľadom na osobitosť veci je možné prihliadnuť aj na ďalšie okolnosti prípadu, to znamená, že akým spôsobom nadobudol žalobca nehnuteľnosti, či existujúci stav žalovaným nejakým aktívnym spôsobom nespôsobil. Po pozemkoch, ktorých spoluvlastníkom je teraz žalobca preteká vodný tok rieky N.. Možno konštatovať, že tento stav nespôsobil štát, ale príroda samotná a zákon z roku 1973 rozlišoval, či koryto vodného toku je korytom prirodzeným, čiže od nepamäti prírodným alebo korytom umelým, to znamená, že preloženým alebo vytvorením činnosti človeka vzniklo takéto koryto, a potom patrí vlastníčkovi pozemku náhrada. Pokiaľ ide o prirodzené koryto, potom by sa mohlo kludne stať, že koryto rieky by bolo prerušovanie vo vlastníctve štátu a fyzických osôb, čo by prehľadnosti týchto vzťahov neprospelo. Vo vzťahu ku dobrým mravom postup žalobcu považuje za investíciu s cieľom žalovať štát o tržné nájomné za vypočítaný a odporujúci dobrým mravom. Zdôraznil, že treba rozlišovať medzi situáciami, keď sa vec nachádza v cudzom pozemku zavinene, pretože bola vytvorená činnosťou človeka alebo nezavinene, ako je to v prípade vodného prúdu, ktorým je daný od nepamäti a je výsledkom prírodných javov. Na základe uvedeného súd má za to, že bezdôvodné obohatenie žalobcovi nemôže patriť vo výške komerčného nájmu, najmä tým spôsobom, že by sa skutočne obohacoval na úkor žalovaného, ktorý vzniknutý stav nespôsobil a dokonca, ktorý len nedostatočnosťou právnej úpravy a chaosom vo vedení verejných evidencií nehnuteľností, prišiel o vlastníctvo parciel, po ktorých tečie vodný tok. Na druhej strane je však potrebné uznať, že nastal stav, že vodný tok de lege lata tečie po pozemkoch, ktorých spoluvlastníkom je žalobca a ak by si teda žalovaný chcel zabezpečiť určitú plochu pre preloženie vodného toku, musel by za to zaplatiť, pretože by si takúto plochu musel kúpiť alebo prenajať. Preto patrí žalobcovi náhrada za celé EKN parcely, pretože sú súčasťou CKN parciel, editovaných ako vodný tok. Prihliadajúc na všetky okolnosti považoval 20 % určenej ceny znaleckým posudkom za primeranú, a to je práve 2.500 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 ods. 1 vládneho nariadenia SR č. 87/1995 Z.z.

3. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 a § 262 ods. 1 CSP.

4. K tomuto rozsudku súd prvej inštancie vydal opravné uznesenie, ktorým označil žalovaného ako Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, IČO: 36 022 047, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Poukázal na to, že konal súd prvej inštancie nesprávne, ak konal so Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik ako zástupcom Slovenskej republiky, pričom sám žalobca vo všetkých svojich podaniach doručených súdu označoval za žalovaného Slovenskú republiku, a nie Slovenský vodohospodársky podnik. Poukázal na rozdiel v zákone, kde sa hovorí o tom, na konanie ktorý subjekt pred súdom je kompetentný pri zastupovaní štátu, pričom Slovenský vodohospodársky podnik je štátny podnik, právnická osoba, ktorá vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov a naopak. Podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa ods. 1 v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach ako vlastnícke právo štátu, ak vlastnícke právo štátu je sporné. Z toho dôvodu je zrejmé, že žalobca nesprávne uviedol, že Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik je zástupcom Slovenskej republiky v tomto konaní. Žalobca žaluje Slovenskú republiku o určitý záväzok a zo zákona o štátnom podniku vyplýva, že v mene štátu koná len v prípade vlastníckeho práva k hnutelným, nehnuteľným veciam. V danom prípade však nešlo o takýto prípad. Zdôraznil, že pokiaľ ide o vodný tok N., ide o vodohospodársky významný vodný tok a ide o prirodzený, neupravený vodný tok. Tieto pozemky tvorili koryto vodného toku už pred účinnosťou z. č. 138/1973 Zb. (ďalej len „Vodný zákon“), a teda koryto prírodného neupraveného vodného toku je ex lege majetkom štátu. Ako uviedol prvostupňový súd v rozsudku, základnou spornou otázkou medzi stranami sporu, ktorú musel riešiť bola otázka vlastníctva, teda či je žalobca alebo nie je spoluvlastníkom týchto parciel, ktoré nadobudol od vtedajších vlastníkov. Žalovaný sa nestotožňuje so závermi súdu, že vodným tokom sa už chápe iba vodný prúd, a teda vlastníctvo vodného prúdu, ktoré je štátne, je oddelené od vlastníctva parcely, po ktorej vodný prúd tečie. Žalovaný má za to, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a vlastníctvo vodných tokov, ako aj koryt vodných tokov je jednoznačne dané v prospech žalovaného. Poukázal na čl. 10 ods. 1 Ústavy SR, § 31 ods. 1, 2 Vodného zákona, vrátane § 31 ods. 3 tohto zákona. Na potvrdenie svojho tvrdenia pripojil rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/38/2007 z 10.01.2008 vo vzťahu ku korytu rieky, ktorý sa nachádza na pozemku, ktorý prešiel zo zákona do vlastníctva štátu dňom účinnosti tohto zákona, pričom za pozemky tvoriace prirodzené toky nepatrila náhrada, v ostatných prípadoch patrila náhrada obdobne ako pri vyvlastnení pozemkov. Súd prvej inštancie nesprávne vyvodil aj závery podľa § 39 ods. 2 z. č. 184/2002 Z.z., z ktorého uzavrel, že nie je parcela korytom vodného toku. Pokiaľ citoval § 120 ods. 2 OZ, ten sa vzťahoval na vodné prúdy toku, ktoré opustili svoje koryto a zasiahli by do pozemku, ktorý je v súkromnom vlastníctve. V tomto prípade by súkromný vlastník pozemku si nemohol nárokovať na vodný tok tečúci po jeho pozemku, nakoľko to vyplýva z ustanovenia Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie tak reflektuje na čl. 4 Ústavy SR, podľa ktorého okrem iného podzemné vody a vodné toky môžu byť len vo vlastníctve Slovenskej republiky. Ďalej je potrebné vychádzať z § 48 vodného zákona, kde žalovaný je správcou pozemkov koryt, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky, teda ich nevlastní. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp/1/2012, ktorý sa zaoberal vlastníctvom vodných tokov a koryta vodného toku, kde je záver jednoznačný, že kto je vlastníkom vodného toku, ktorého súčasťou je i koryto rieky, môže tým byť len výlučne štát. Podľa názoru žalovaného z čl. 4 Ústavy SR a § 43 ods. 1 Vodného zákona jednoznačne vyplýva, že Slovenská republika je vlastníkom vodného toku, ktorého súčasťou je i koryto rieky. Potom zápis v katastri nehnuteľnosti, ktorý nevystihuje túto skutočnosť nezodpovedá reálnemu stavu a má len evidenčný charakter. Otázka dobromyseľnosti v takomto prípade je irelevantná a ak existuje zápis na fyzické osoby, ide o nedôveryhodný údaj. Namietal, že správca vodného toku nemôže byť tým, kto má vydať bezdôvodné obohatenie, pretože svoje povinnosti vykonáva z povinností, ktoré vyplývajú z právnej úpravy a tieto aj musí vykonávať, pritom neboli splnené podmienky pre vydanie bezdôvodného obohatenia. Slovenský vodohospodársky podnik žiadnym spôsobom nezasahoval a nevyužíval predmetné pozemky a zabezpečuje len protipovodňové opatrenia a riadnu funkciu vodného toku. Vykonáva teda správu v medziach zákona. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/286/2018, ktorý vystihuje skutkovo zhodný prípad, kde žalobcovia uplatňovali nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a neboli úspešní. Výkonom zákonných práv a plnení zo strany žalovaného nemôže dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia. V súvislosti s touto povinnosťou žiaden majetkový prospech žalovanému nevznikol. Z tohto dôvodu namieta aktívnu legitímáciu žalobcu, keďže tento nepredložil žiadne skutkové tvrdenia, z ktorého by možno bolo vyvodiť, že žalovaný v žalovanom období užíval bez právneho dôvodu sporné pozemky takým spôsobom, že mu vznikol majetkový prospech. Okrem toho zdôrazňuje, že štátny podnik nezodpovedá za záväzky štátu. Zo strany konajúceho súdu, ako aj žalobcu zjavne dochádza k zamieňaniu, resp. nerozlišovaniu pojmov správa vodných tokov a správa majetku štátu, čoho výsledkom je neudržateľný záver, že vodné toky by sa mali dokonca tvoriť obchodný majetok štátneho podniku. Žalovaný nemôže niesť viac zodpovednosti, ako to vyplýva priamo

zo zákona. Pokiaľ ide o dobré mravy, tu je potrebné vychádzať z toho, že žalobca od začiatku vedel, o aké nehnuteľnosti ide. Už v samotných zmluvách o postúpení pohľadávky v čl. 1 ods. 3 sa uvádza, že ide o pozemky, ktoré sú v súčasnosti využívané ako koryto rieky, čo je dôkazom toho, že žalobca si bol vedomý nadobudnutia pozemkov na tento účel slúžiacich. Rovnako nemožno súhlasiť ani so záverom súdu prvej inštancie, že 20 % z ceny stanovenej znaleckým posudkom podľa úvahy súdu je. Úvaha musí mať vždy podklad v zistených skutočnostiach a posudzovať tieto súvislosti s určitými kvantitatívnymi znakmi. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/53/2017. Z toho dôvodu žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu zamietnuť a priznať aj nárok na náhradu trov konania.

6. K odvolaniu žalovaného vyjadril sa žalobca, ktorý uviedol, že označenie žalovaného opravil v opravnom uznesení súd prvej inštancie a išlo o chybu v písaní. Počas celej doby žalovaný nenamietal jeho označenie v konaní. Žalobca trvá na tom, že podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa ods. 1 § 6 z. č. 111/1990 Zb. pred súdom a orgány verejnej správy, čiže ide o súdny spor týkajúci sa vodného toku. Vlastníctvo preukázal a nehnuteľnosť nadobudol ho v dobrej viere od pôvodného vlastníka. Pokiaľ išlo o citovanie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 2Sžp/1/2012, išlo o úplne odlišnú skutkovú vec, kde bola postavená malá vodná elektrárň. Žalovaný mal veci už dávno dať do poriadku, a keďže nie sú v poriadku, stalo sa, že právny predchodca žalobcov nadobudol tieto nehnuteľnosti v dedičskom konaní a aj v rámci ROEP. To, že sa mala stať Slovenská republika vlastníčkou týchto pozemkov, je len neurčité tvrdenie nepreukázané v tomto konaní zo strany žalovanej. Žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila. Poukázal na to, že vyzval žalovanú na vyporiadanie veci, že žalovaná v mnohých prípadoch má uzavreté či už nájomné zmluvy alebo kúpne zmluvy týkajúce sa obdobných pozemkov, čo vyplýva z centrálného registra zmlúv. Rozhodnutie Krajského súdu v Žiline nemôže byť záväzná v tomto konaní, keďže neobsahuje ani žiaden vlastný právny názor odvolacieho súdu. Navyše porovnal upravený vodný tok v rozhodnutí, teda M. potok a riekou N. v meste Q. z dôvodu jej celoročnosti, hydroenergetického potenciálu, poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd a protipovodňových opatrení. Z hospodárenia žalovaného vyplýva, že tento nehospodári len s prostriedkami zo štátneho rozpočtu, čo tvorí len 26 % z celkových príjmov, ale väčšiu časť. Preto je treba rozlišovať, že vlastníctvo vodného toku patrí žalovanému a vlastníctvo pozemku patrí žalobcovi. Z výročnej správy vyplýva, že nielen štátny rozpočet, ale aj príjmy z hydroenergetického potenciálu, poplatkov za vypúšťanie vody, ale aj poplatkov za povrchovú vodu je súčasťou rozpočtu žalovaného, teda má rôzne druhy príjmov. Trvá na tom, že je potrebné ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, podľa ust. § 34 po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote preskúmal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Súd prvej inštancie na základe zistených skutočností zistil skutkový stav dospel k nesprávnemu právnemu záveru.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že od 06.07.2018 je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 z celku na pozemku registra EKN parcela č. XXXX/XXX o výmere 1 792 m² - ostatné plochy nachádzajúcom sa v k. ú. Q., obec Q., okres Q., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pod M.. Predchádzajúcim vlastníkom uvedeného spoluvlastníckeho podielu bola N. R. nar. XX.XX.XXXX.

Žalobca je od 06.07.2018 vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X/XX z celku na pozemku registra EKN parcela č. XXXX/XXX o výmere 1 792 m² - ostatné plochy nachádzajúcom sa v k. ú. Q., obec Q., okres Q., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pod M Predchádzajúcim vlastníkom uvedeného spoluvlastníckeho podielu bola X. W. nar. XX.XX.XXXX.

Žalobca je od 04.07.2018 vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X/XX z celku na pozemku registra EKN parc. č. XXXX/XXX o výmere 1 792 m² - ostatné plochy nachádzajúcom sa v k.ú. Q., obec Q., okres Q., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pod M Predchádzajúcim vlastníkom uvedeného spoluvlastníckeho podielu bola C. M., nar. XX.XX.XXXX.

Žalobca je od 13.06.2018 vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X/X z celku na pozemku registra EKN parc. č. XXXX/X o výmere 3 955 m² - ostatné plochy nachádzajúcom sa v k. ú. Q., obec Q., okres Q., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pod M Predchádzajúcim vlastníkom uvedeného spoluvlastníckeho podielu bola A. W., nar. XX.XX.XXXX.

Žalobca je od 13.06.2018 vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X/X z celku na pozemku registra EKN parc. č. XXXX/XXX o výmere 111 m² - orná pôda nachádzajúcom sa v k. ú. Q., obec

Q., okres Q., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXXX pod M Predchádzajúcim vlastníkom uvedeného spoluvlastníckeho podielu bola A. W., nar. XX.XX.XXXX.

9. Výška všeobecnej hodnoty nájmu bola určená posudkami č. XX, XX/XXXX, vypracované znalkyňou E.. N. F., zapísanou v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR pre odvetvie odhad hodnoty nehnuteľnosti, a to nasledovne:

za parcelu EKN č. XXXX/XXX v k.ú. Q. v období

- od 01.09.2015 do 31.08.2016 vo výške 2 962,18 €/rok za celú parcelu,
- od 01.09.2016 do 31.08.2017 vo výške 2 935,30 €/rok za celú parcelu,
- od 01.09.2017 do 31.08.2018 vo výške 2 880,70 €/rok za celú parcelu.

za parcely EKN č. XXXX/X a EKN č. XXXX/XXX v období

- od 01.09.2015 do 31.08.2016 vo výške 5 411,85 €/rok za celé obe parcely,
- od 01.09.2016 do 31.08.2017 vo výške 5 358,99 €/rok za celé obe parcely,
- od 01.09.2017 do 31.08.2018 vo výške 5 131,29 €/rok za celé obe parcely.

Zmluvami o postúpení pohľadávok uzavretými s predchádzajúcimi spoluvlastníkmi spoluvlastníckych podielov boli na žalobcu postúpené pohľadávky týchto bývalých spoluvlastníkov z bezdôvodného obohatenia získaného užívaním ich spoluvlastníckeho podielu žalovaným za obdobie od 13.09.2015 do nadobudnutia vlastníctva spoluvlastníckych podielov žalovaným. V závere žaloby žalobca podľa znaleckých posudkov vypočítal výšku bezdôvodného obohatenia pripadajúcu na jeho podiel XX/XX pri parcele EKN č. XXXX/XXX za obdobie od 13.09.2015 do 31.08.2018, rovnako za svoj spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1 z celku za parcelu EKN č. XXXX/X za rovnaké obdobie a rovnako aj za svoj spoluvlastnícky podiel 3 za parcelu O. č. XXXX/XXX za rovnaké obdobie v celkovej výške 12.748,61 eur.

10. Žalobca nadobudol postúpené pohľadávky od bývalých spoluvlastníkov zmluvami z júna 2018.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Súd 1. inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k rozporuplným záverom. V úvode rozhodnutia poukázal na právnu úpravu- z.č. 138/1973 Zb. a potrebu vyriešiť otázku vlastníctva k pozemku, po ktorom vodný tok preteká. Uviedol, že ku dňu účinnosti tohto zákona, t.j. k 1.4.1975 bolo nastolené, že pozemky tvoriace prirodzené koryto rieky, prešlo do vlastníctva štátu, teda je zrejme, že najneskôr k 1.4.1975 bol pozemok zoštatnený Po prijatí nového zákona o vodách, z.č. 184/2002 Z.z. neboli dotknuté doterajšie vlastnícke vzťahy k pozemkom.

14. Následne súd 1. inštancie čiastočne vyhovel žalobe žalobcu na tom skutkovom závere, že zmenou zákona o vodách, došlo k zmene v chápaní vodného toku, kedy vlastníctvo vodného prúdu je nesporne vlastníctvom štátu, ale pozemok, po ktorom vodný prúd tečie, môže a nemusí byť vo vlastníctve štátu. Strany sporu boli pasívne, nebolo možné určiť či došlo k zoštatneniu celého pozemku, alebo jej časti. Vychádzal tak z tvrdenia žalobcu, že je vlastníkom pozemku a tak základ nároku je daný. Výšku uplatneného nároku znížil na primeranú hodnotu prihliadnúc na všetky okolnosti.

15. Žalovaný namietal nedostatok pasívnej legitímácie v spore, z dôvodu vlastníctva štátu k prirodzenému toku rieky N. a neexistencie bezdôvodného obohatenia na jeho strane.

16. Z pohľadu odvolacieho súdu je záver o dôvodnosti nároku žalobcu predčasný. V predmetne sporu je potrebné vyriešiť pasívnu legitímáciu žalovaného, z pohľadu doteraz nespochybneného faktu, že ide o prirodzený tok rieky, vychádzať z ustanovení z.č. 138/1973 Zb., a zobrať do úvahy prechodné ustanovenia z.č. 184/2004 Z.z, na ktoré súd 1. inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal. Následne

posúdiť nárok žalobcu v tom zmysle, či mu vznikol nárok na náhradu voči štátu. (Tu odvolací súd zastáva ten názor, že žalovaný je správne označený po vydaní opravného uznesenia).

17. Odvolací súd má vedomosť o existencii rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v iných právnych veciach (napr. 22Co/74/2017, 4Co/177/2018), kde však ako žalovaný vystupoval Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., išlo o umelo vytvorené koryto rieky, žalovaný ani nepopieral základ nároku vlastníkov pozemkov, namietal len výšku požadovanej náhrady. Tieto právne veci však podľa názoru odvolacieho súdu sú odlišné tak po skutkovej, ako aj právnej stránke.

18. Odvolací súd postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm b) CSP zrušil rozhodnutie súdu 1. inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. Súd 1. inštancie bude postupovať v zmysle vyššie uvedených dôvodov odvolacieho súdu. V novom rozhodnutí bude rozhodovať podľa ust. § 396 ods. 3 CSP a rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).